

MICHAEL SCANLAN

ČO CHCE BOH?

Praktický sprievodca
rozhodovaním

 ZACHEJ®.sk

ČO CHCE BOH?

Praktický sprievodca
rozhodovaním

MICHAEL SCANLAN

ČO CHCE BOH?

**Praktický sprievodca
rozhodovaním**

© Sophia Institute Press, 2018

Box 5284, Manchester,

NH 031 08, USA

Z amerického originálu: *What Does God Want?*

A Practical Guide to Making Decisions

Vydal: © Zachej.sk, 2020

Preklad: © Pavol Petrík

Grafika: © Bookwork.sk

Jazyková korektúra: Zuzana Hašková

Citácie sú uvedené podľa:

Biblia – Starý a Nový zákon, katolícky preklad, SSV, 2016

Katechizmus Katolíckej cirkvi, SSV, 2017

ISBN: 978-80-8211-151-7

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovať v akejkoľvek podobe alebo akýmkoľvek spôsobom (elektronicky, mechanicky, fotokópiami alebo iným spôsobom) bez súhlasu vlastníka autorských práv.

PREDSLOV

V roku 1996 o. Michael Scanlan, TOR (1931 – 2017) uverejnil prvé vydanie knihy *Čo chce Boh?*, v ktorej sa podelil so svojimi znalosťami o umení rozlišovať aj pri zdanlivo bezvýznamných rozhodnutiach. Mnohí mi povedali, ako im táto kniha pomohla, keď mali urobiť životnú voľbu. Ja sám som jeden z tisícov ľudí, ktorým zmenila život.

Keď som išiel na strednú školu, mal som veľké ciele, aké dnes majú moji študenti na Františkánskej univerzite v Steubenville. Chcel som byť najprv lekárom, ale asi po dvoch mesiacoch som si to rozmyslel a nastúpil som na farmaceutickú školu; lekárnikom som bol dva roky. Potom som šiel na právnickú fakultu a asi desať rokov som pracoval ako právnik. Ani tento výber zamestnania však nebol konečný. Boh mal posledné slovo, keď ma povolal, aby som sa stal rehoľníkom a kňazom v službe jeho ľudu.

Skôr ako som vstúpil do tretieho františkánskeho rádu, bol som zamestnancom kalifornskej právnickej firmy so 60 právnikmi. Zaoberal som sa súdnymi žalobami v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou. Zastupoval som nemocnice a poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v akomkoľvek právnom spore: či už išlo o nesprávnu liečbu, spory v zmluvách alebo odškodnenie.

Táto firma od nás právnikov očakávala, že vo voľnom čase budeme ako dobrovoľníci podporovať rôzne organizácie a neziskové skupiny v oblasti. O chvályhodnosti takéhoto návrhu nebolo pochýb, ale žiadna z organizácií nebola kresťanská. Keďže som chcel byť užitočný aj pre Cirkev, pridal som sa k lektorom vo farnosti. Čítania sme si rozdeľovali dosť voľne, bez zreteľného programu. Ale Boh pre mňa pripravil program, ktorý bol celkom jasný – nie v zapisovaní na nedelňé čítania, ale v obsahu čítaní, ktoré som mal ohlasovať. Všetky hovorili o povolanií a rozlišovaní. Napríklad si pamätám, ako som čítal príbeh o povolaní Samuela: „Hovor, Pane, tvoj sluha počúva“¹ a začal som vnímať, že sa deje niečo, čo ma absolútne presahuje. Jedna moja časť cítila povolanie do manželstva, ale v mojom srdci sa ozývala aj túžba po výlučnejšom vzťahu s Bohom.

Stále som premýšľal, či som v živote na správnom mieste alebo či by som nemal robiť niečo iné. Začal som si klásť veľké otázky – tie, ktoré si mladí nie vždy kladú, keď sa rozhodujú o svojej budúcnosti. Pýtal som sa, čo hľadám, čo chcem nájsť v živote a ako môžem svoj život žiť s pokojom v srdci a čoraz viac prehlbovať svoju vieru. V určitom momente by sme si všetci mali dať také otázky – a mali by sme nájsť odpovede v našom vzťahu s Kristom. Keď prví učeníci pristúpili k Ježišovi, spýtal sa ich: „Čo hľadáte?“ (Jn 1, 38)

Z Kalifornie som sa presťahoval do svojho domovského štátu Pensylvánia. Nastúpil som do práce v malej firme, ktorá sa špecializovala na zastupovanie klientov zdravotnej starostlivosti. Vtedy som začal vážne uvažovať, či ma Boh volá, aby som bol františkánom a kňazom. Prihlásil som sa na ví-

---

¹ Porov. 1 Sam 3, 1-10.

kend „Pod'ťe a uvidíte“, počas ktorého potenciálni záujemcovia o vstup do rehole žijú a modlia sa s reholníkmi. Vlastne som sa chcel presvedčiť, že františkánsky život je pre mňa príliš náročný – aby som mohol urobiť za týmto nápadom čiaru a ísť ďalej. Ale ukázalo sa, že Boh má iný plán. V auguste 2000 som vstúpil do františkánskej rehole ako postulants. Prvé sľuby som zložil v júni 2002, slávnostné sľuby v júli 2005 a za kňaza ma vysvätili v decembri 2006.

V rámci víkendu „Pod'ťe a uvidíte“ mi dal františkánsky riaditeľ povolání veľmi dôležitý dar. Každý návštevník kláštora dostal výťahok knihy o Michaela Scanlana *Čo chce Boh?* Štúdiu tejto knihy som venoval veľa času a popritom som sa modlil, či mám povolanie do reholného života. Metóda rozlišovania otca Scanlana sa zakladá na piatich „testoch“, ktoré pomôžu čitateľovi urobiť dôležité rozhodnutia – o kňazskom a reholnom povolání, manželstve, kariére a rodine – tak, aby boli zakorenené v modlitbe a túžbe konať Božiu vôľu.

Hoci od môjho prvého stretnutia s knihou *Čo chce Boh?* uplynulo už veľa rokov, stále sa k nej vraciam a odporúčam ju mnohým. Keď budete čítať knihu otca Scanlana a modliť sa s ňou za dôležité životné kroky, aj vy objavíte jej hodnotu v tom, že vám pomôže sústrediť sa na Božiu vôľu.

Vyprosujem požehnanie pre vás a vašu túžbu byť vždy otvorení na to, čo chce Boh vo vašom živote.

o. Sean O. Sheridan, TOR

rektor Františkánskej univerzity v Steubenville

PREDHovor

„Dáš mi svoj život?“

Tieto slová ma zasiahli raz ráno v marci 1954 cestou zo svätej omše v Cambridge, Massachusetts. Vracal som sa domov cez pozemok Henryho Wadswortha Longfellowa, keď som ostal stáť celkom ochromený. Oslovil ma Boh. Nikdy som takto Boha nepočul hovoriť, ale vedel som, že je to on.

Neodpovedal som hneď z jednoduchého dôvodu, ktorým bola otázka: „Ak poviem áno, čo urobí s mojím životom?“ Zároveň som mal obavy, aby som takouto reakciou neodmietol Boha alebo mu nebol nevďačný. Uvedomoval som si, že je to čas milosti, a nechcel som stratiť príležitosť, ktorá môže odísť a už sa nevrátiť.

Napokon som sa zmohol na kladnú odpoveď. Ale ešte som sa opatrne spýtal: „Môžeš počkať, aby som ti odovzdal svoj život až po skončení právnickej fakulty a zložení skúšok?“ Zdalo sa, že Boh proti tomu nenamieta.

Tento krátky rozhovor mi zmenil život. Začal som hľadať Božiu vôľu, aby som už nežil svojím, ale jeho životom. Teraz som musel urobiť rozhodnutia, ktoré by uviedli môj život do súladu s Božím plánom.

Keď som zložil skúšky, Boh mi dal vedieť, že chce, aby som bol kňazom. Nasledovalo osem ťažkých mesiacov rozlišova-

nia, kde a kedy by som mal študovať za kňaza. Poznal som cieľ, ale musel som sa rozhodnúť, ako sa ta dostanem.

Otec Avery Dulles, SJ, môj duchovný vodca v tomto období hľadania, ma naučil princíp, ktorý mi nakoniec poskytol pokoj a istotu, že spoznám Božiu vôľu pre svoj život. Povedal mi, že moje vnútorné volanie bolo nespokojným duchom. Keď nájdem miesto, kde by sa duch mohol vyliať a zanechať ma v pokoji, nájdem miesto, kde by som mal odovzdať svoj život.

Neskôr som navštívil františkánskych bratov tretieho rádu v Lorette, Pensylvánii, a zistil som, kde vylejem svojho nespokojného ducha. V septembri 1957 som vstúpil do tejto komunity a takmer po 50 rokoch mám stále pokoj. Som si istý, že žijem Božie povolanie pre svoj život.

Počas tých rokov ma tisíce ľudí – muži a ženy, mladí a starí, manželia, slobodní a reholníci – požiadali o radu pri rozhodovaní. Niektoré rozhodnutia sa týkajú základného životného povolania, akým je napríklad moje povolanie do kňazstva. A mnohé sú také, ktoré ľudia robia už vo svojom povolaní.

Táto kniha je zhrnutím všetkého, čo som sa naučil počas rokov rozhodovania a keď som pomáhal druhým dospieť k rozhodnutiu. Dúfam, že aj vám pomôže nájsť pravú cestu k slobode a pokoju, ktorá spočíva v tom, že rozpoznáme Božiu vôľu a budeme ju konať.

Pri rozhodovaní v živote ma inšpirovali nasledujúce biblické úryvky, ktoré si často pripomínam.

***„Ukáž mi, Pane, svoje cesty
a pouč ma o svojich chodníkoch.
Ved' ma vo svojej pravde a uč ma,
lebo ty si Boh, moja spása,
a v teba dúfam celý deň.“ (Ž 25, 4-5)***

Ježiš im povedal:

**„Mojím pokrmom je plniť vôľu toho, ktorý ma poslal.“
(Jn 4, 34)**

„Žiak nie je nad učiteľa.“ (Mt 10, 24)

„Bud' tvoja vôľa, ako v nebi, tak i na zemi.“ (Mt 6, 10)

Odporúčam vám tieto úryvky, aby ste sa nimi dali viesť pri rozhodovaní. Nimi sa riadim na ďalších stránkach, kde predkladám metódu rozhodovania. Raz nastane čas, keď všetci, čo vytrvajú, dokážu odovzdať svoj život a konať Božiu vôľu. Želám vám, aby vás kniha s pomocou Božej milosti priblížila k tejto šťastnej chvíli.

ÚVOD

Ľudia, ktorí sa venujú tejto téme, hovoria, že rozhodnutia robíme asi tisíckrát denne. Z toho dvesto rozhodnutí je vedomých – alebo skoro nevedomých. Robíme ich bez toho, aby sme sa nad nimi zamysleli, na základe zvyku, skúseností alebo predchádzajúcich rozhodnutí. Ovláda ich čnosť rozvážnosti a zdravého rozumu.

Niektoré rozhodnutia sú zložitejšie a vyžadujú si premýšľanie a modlitbu.

Možno celý život zápasíte s jedným veľkým Rozhodnutím – či sa máte vydať za muža alebo oženiť so ženou, s ktorou chodíte, či máte odísť z práce, ktorú ste robili 15 rokov, či si máte adoptovať dieťa, prepustiť niekoho, kto pre vás pracuje, ísť na univerzitu, vstúpiť do rehole.

Alebo bojujete s menšími, ale aj tak ťažkými rozhodnutiami – ako vyvážiť rodinný rozpočet, či prijať pozvanie slúžiť vo farskej rade, či požiadať tú ženu o ruku po druhý (alebo tretí alebo štvrtý) raz, ako nájsť rovnováhu medzi prácou, rodinou a voľným časom.

A čo ak vám napadlo zmeniť si život? Možno sa to stalo pri modlitbe, navrhol vám to kamarát alebo vám to raz popoludní prišlo na um a už vás to neopustilo. Je taký nápad od Boha? Prečo áno a prečo nie?

Takáto myšlienka môže byť hlbokou túžbou alebo prianím, ktoré zostane nepomenované. Bude vytrvalá, priam zotročujúca. Rozlíšenie, či cez ňu hovorí Boh, má byť riešením situácie.

„Mám túžbu byť kňazom, ale nie som taký zbožný a priťahujú ma dievčatá. Vždy som si myslel, že budem inžinierom.“

„Chcem byť lekárka a mám dobré výsledky v prípravnom kurze na medicínu. Ale rada by som sa vydala za chlapca, s ktorým to myslím vážne. Možno by som mala počkať s kariérou a mať najprv deti.“

To sú dva príklady hlbokých túžob a oba si vyžadujú citlivé rozlišovanie, hoci by ste svoju túžbu nevedeli celkom jasne vyjadriť – hoci by vaše srdce bolo rozdelené medzi rôzne alternatívy.

ČO CHCE BOH?

Táto kniha vám má pomôcť, aby ste urobili rozhodnutie. Predkladám v nej päť testov, ktoré môžete použiť pri rozhodovaní. Vašou úlohou je pri každom z nich posúdiť, či je rozhodnutie v *súlade* so zjavenou Božou vôľou, či prispieva k neustálemu *obrátaniu* srdca, či je *konzistentné* s tým, ako vás Boh viedol v minulosti, ako alebo či je to *potvrdené* a do akej miery ste v srdci *presvedčení* o správnosti rozhodnutia.

Testy som formuloval na základe viac ako tridsaťročných skúseností s vlastným rozhodovaním a sprevádzaním druhých pri robení rozhodnutí. Čerpal som aj z klasických diel o procese rozhodovania a rozlišovania v rámci katolíckej tradície. Bez ohľadu na všetku pomoc, ktorú mi poskytli kolegovia, priatelia a katolícki učitelia duchovného života, za formuláciu týchto testov nesiem zodpovednosť len ja.

Verím, že táto kniha ponúkne niečo, čo v iných kresťanských knihách o rozlišovaní a rozhodovaní nenájdete.

Katolícka literatúra o rozlišovaní je dvojakého druhu. Prvý zdôrazňuje poriadok a zvyklosti všeobecného rastu v duchovnom živote, zatiaľ čo druhý typ je zameraný na duchovných vodcov. Obe sú užitočné. Táto kniha je natoľko praktická, nakoľko to umožňujú moje bohaté skúsenosti. Má byť čitateľom pomocou v rozhodnutiach, pred ktorými stoja práve teraz.

Protestantská evanjelikálna literatúra o vedení je praktická, ale obmedzená. Zdôrazňuje biblické normy a dôležitosť duchovného pomazania srdca. Proces rozhodovania však nevkladá do kontextu kresťanskej tradície a platného učenia cirkvi, ktoré sú pre katolíkov podstatné a v tejto knihe majú náležité miesto.

Som presvedčený, že z knihy môže mať úžitok rozsiahly okruh čitateľov, ale uvedomujem si aj jej hranice. Nie som dosť múdry, nie som dosť duchovne zrelý, aby som napísal niečo, čo bude vhodné pre všetkých. Každý človek má inú situáciu. Preto veľmi odporúčam poradiť sa s duchovným vodcom v prípade veľkých rozhodnutí, ktoré sa týkajú životných záväzkov alebo ktoré by mali vážne negatívne dôsledky, keby boli nesprávne.

Usiloval som sa, aby táto kniha mala čo najširšie uplatnenie. Takto pristupujem k rozhodnutiam. Takto radím iným, aby pristupovali k svojim rozhodnutiam. Ak budete s týmito piatimi testami pracovať s modlitbou, odovzdáte sa Pánovi a budete otvorení Duchu Svätému, určite spoznáte odpoveď na otázku: Čo chce Boh?

Testy nemusíte robiť podľa poradia. To, ktoré som navrhol v knihe, je podľa mojich skúseností najúčinnnejšie – čiže napomáha urobiť rozhodnutie v čo najkratšom čase a čo najjednoduchším spôsobom.

Predmetom testov je *súlada*, *obrátene*, *konzistentnosť*, *potvrdenie* a *presvedčenie*.

1 JE TO V SÚLADE S BOŽOU VÔĽOU?

Sandra a Peter sa poznajú z aktivít vo Farnosti svätého Tomáša Morea. Rýchlo sa spriatelili, keď spolu nacvičovali muzikál v miestnom divadle. Prestávky počas nácviku, ktoré nebývali krátke, trávili spoločne. Prichádzali jedným autom, hovorili o svojej minulosti, o tom, čo ich v živote čaká, o nádejach aj o sklamaniach. Sandra bola rozvedená a Peter mal manželku závislú na liekoch. Sandra a Peter sa zaujímali o duchovné veci. Ich priateľstvo bolo pre nich dôležité, pretože si navzájom poskytovali oporu. Obaja mali silnú katolícku vieru.

Raz v noci po obzvlášť dlhom nácviku Peter odviezol Sandru domov. Vo vzduchu bolo niečo elektrizujúce. Cestou k Sandrinmu domu pocítili silnú vzájomnú sexuálnu príťažlivosť. Sandra sa Petra spýtala, či chce k nej prísť na drink. Objal ju, ale hneď sa zháčili. „Je to správne?“ spýtali sa odrazu. Túžobne sa pozreli jeden na druhého. Obaja si mysleli: „Je to také pekné. Ako to môže byť zlé?“

Prvý test pre katolícke rozlišovanie je test súladu. Nejde tu o súhlas s vášňami alebo nátlakom rovesníkov. „Súhlasit“ s týmito vecami nie je celkom možné, lebo vášne a tlaky

prichádzajú a odchádzajú. Svojou povahou sú premenlivé. Skôr tu mám na mysli súlad s Božou zjavenou vôľou. Boh sa vyjadruje k mnohým rozhodnutiam a dilemám, ktorým ľudia musia čeliť. Inokedy jeho zjavená vôľa nerieši naše problémy priamo, ale jeho učenie vytyčuje cestu, po ktorej ľahšie dospejeme k schopnosti rozlišovať a rozhodovať sa. Hlavnými zdrojmi tohto učenia sú Písmo, Tradícia a učenie Cirkvi.

Peter a Sandra sa rozhodovali, či by mali mať sexuálny vzťah. Odpoveď nie je ťažká. Cudzoložstvo a smilstvo je porušením Božieho zákona. Len zopár ponaučení v Písme a morálnom učení Cirkvi je jasnejších a stálejších. Vy i ja, ktorí situáciu skúmame z odstupu, to vidíme. Ale aj Peter a Sandra si to asi uvedomujú.

Je však dosť možné, že Peter a Sandra svoju situáciu vidia ako zauzlený konflikt dobier a nie ako pokušenie, ktorému sa majú vyhnúť. Na jednej strane je rozkoš a zdieľanie a na druhej strane je katolícke učenie o správnom mieste sexu v živote. Milovanie „nikomu neublíži“. S takýmto postojom sa stretávajú každý deň v práci i v spoločnosti.

Bude pre nich veľmi ťažké byť verní Božej vôli, hoci ju pravdepodobne poznajú. Prežívajú sexuálnu túžbu v čase a na mieste, kde je pokušenie najsilnejšie. Nič im nebráni, aby spolu išli do postele. Všetko ich presvedča, aby to urobili.

V politike platí výrok: „Načasovanie je všetko.“ V morálnom živote nie vždy platí, ale predsa je načasovanie zodpovedné za veľa vecí. Otázka rozlišovania v prípade Petra a Sandry je vlastne jasná: Mali by ísť domov – oddelene. Ale ich načasovanie je veľmi zlé. Ideálne obdobie pre test súladu bolo pred niekoľkými týždňami, keď vnímali vzájomnú príťažlivosť a cítili, že sa zalubujú.

Náš príklad odhaľuje ďalšiu pascu pri rozlišovaní. Zanechali sme Petra a Sandru s otázkou, ako niečo také pekné môže byť zlé. Často máme pokušenie ospravedlňovať alebo odôvodňovať si hriech. Nahovárame si, že morálne správne konanie je nejednoznačné, hoci v skutočnosti nie je, a tvrdíme, že sa len rozhodujeme medzi dvomi dobrými možnosťami. Kresťanské rozlišovanie sa môže stať ťažké a neisté, keď by také nemalo byť.

Výraz „súlad s Božím zákonom“ znie mnohým moderným ušiam veľmi nepríjemne: myslia si, že ide o prísne dodržiavanie pravidiel a nariadení podľa textov morálnej teológie a vatikánskych dokumentov. Súlad súvisí s poslušnosťou – niekedy poslušnosťou pre ňu samu. Často sa prispôbujeme so zdráhaním, istou mierou odporu a želaním, aby bolo po našom. Ale Písmo a učenie Cirkvi nás chcú oslobodiť. Zákony, ktorým sa podriadujeme, sú zakorenené v povedomí o tom, aké vzťahy majú ľudia, ako funguje ľudská spoločnosť, ako máme žiť, aby sme splnili svoje povinnosti voči druhým a voči Bohu. Prestupovanie takýchto princípov nás dostáva do väzenia; obmedzuje naše možnosti; podkopáva náš rast. Keď však budeme žiť vo vernosti tým istým princípom, budeme mať pokoj a radosť.

Situácia Petra a Sandry ilustruje túto stránku podriadenia sa Božej vôli. Nemusíte byť odborník na vzťahy, aby ste pochopili, že vášnivý mimomanželský pomer môže zničiť život Petrovi a Sandre i mnohým iným ľuďom. Mali by ísť domov nielen z poslušnosti zákonu, ale aj pre svoju vlastnú integritu a slobodu.

Test súladu od nás žiada, aby sme porovnali svoje rozhodnutie, záväzok, cestu alebo činnosť s Božou vôľou pre jeho ľud, ako o nej hovorí Písmo, Tradícia a platné učenie Katolí-